

Community opbouwen

Een huis van vrede

Community opbouwen: een huis van vrede

Wat fijn dat jij dit programma leidt over 'community opbouwen' met het oog op een 'huis van vrede'. We adviseren je - als je dat nog niet gedaan hebt - eerst te kijken hoe de leermodules en lesprogramma's precies zijn opgebouwd. Je kunt hiervoor een video bekijken of de beschrijving lezen. Je vindt deze informatie op de website lerenpionieren.nl. Er is daar ook ander materiaal te vinden. De handleiding die je nu voor je hebt, loodst je door het programma. De teksten bij de werkvormen zijn geschreven alsof jij in gesprek bent met je team, want jullie doorlopen samen dit programma.

Kies op basis van de informatie in deze handleiding per onderdeel de werkvorm die het beste bij jullie past; in totaal selecteer je dus vier werkvormen. Maak deze keuze van tevoren en niet pas tijdens de bijeenkomst. Download daarna de powerpoint. Haal de werkvormen die jullie niet gebruiken uit de presentatie en voeg eventueel toe wat je zelf wilt aanvullen. Bij sommige werkvormen moet vooraf, naast de powerpoint, nog meer materiaal worden verzameld. Dit is aangegeven in deze handleiding. Dan kunnen jullie aan de slag.

We wensen jullie veel plezier en inspiratie toe!

Team ondersteuning proefplekken

Bij de cover: Een beeld voor de proefplek is de windbuggy die een weg aflegt; de pioniersreis. Community opbouwen is een van de aandachtsgebieden tijdens die reis.

Community opbouwen - Een huis van vrede

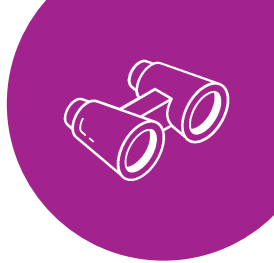
Overzicht van het basisprogramma

Programmaonderdeel	Tijdpad	Titel	
	Oriëntatie 1	0-20 minuten	Wat heeft een bloeiende community nodig?
	Oriëntatie 2	0-20 minuten	Persoonlijke verhalen over de waarde van community
	Kompas 1	20-40 minuten	Een lied over community
	Kompas 2	20-40 minuten	Vreemdelingen en gasten verwelkomen
	Reisgids 1	40-70 minuten	Randvoorwaarden voor een 'huis van vrede'
	Reisgids 2	40-70 minuten	Bouwen aan een 'huis van vrede'
	Route 1	70-90 minuten	Verder met de randvoorwaarden voor community
	Route 2	70-90 minuten	Rugzak en/of reistas bijstellen

Tips

- Houd de tijd in de gaten: zo kort als mogelijk, maar voel ook aan wat nodig is.
- Wees steeds gericht op jullie eigen praktijk - hoe is wat je in dit programma leert en doet relevant voor jullie situatie?
- Maak actiepunten en vervolgspraken steeds zo concreet mogelijk.

Oriëntatie

Oriëntatie 1 - Wat heeft een bloeiende community nodig?

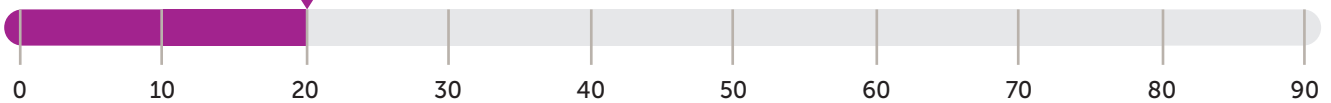
Doel van de werkvorm

We bedenken met elkaar wat er nodig is om tot een bloeiende community te komen. Wat is er volgens ons nodig om een goede community op te bouwen?

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- eventueel *Kaarten op tafel* of een vergelijkbare kaartenset

Beschrijving van de werkvorm

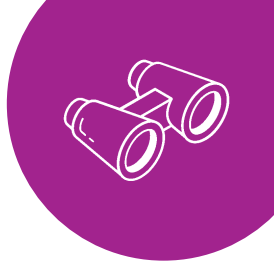
Individuele opdracht **0-5 minuten**

We kijken - in stilte - rond in de ruimte waar we zitten en pakken ieder voor zich een voorwerp dat ons doet denken aan onze community.

[Alternatief: We kiezen - in stilte - een afbeelding uit een verzameling (zoals bijvoorbeeld *Kaarten op tafel*) die jou doet denken aan onze community.]

Bespreking **5-20 minuten**

1. We bespreken in tweetallen wat we gekozen hebben als voorwerp of afbeelding en we vertellen elkaar waarom we hiervoor gekozen hebben.
2. We bespreken plenair wat er volgens ons nodig is om tot een bloeiende community te komen. Wat draagt bij aan het ontstaan en het groeien van een community? Welke factoren/elementen/randvoorwaarden zijn daarbij belangrijk?

Oriëntatie 2

Persoonlijke verhalen over de waarde van community

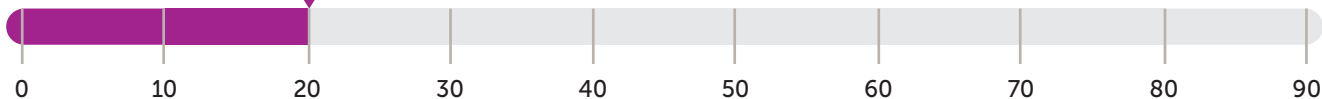
Doel van de werkvorm

We worden ons bewust van de betekenis van onze community.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

geen

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

We bespreken wat de betekenis of de waarde is van de community voor de mensen die meedoen met onze proefplek. Hiervoor proberen we zo goed mogelijk 'in hun huid te kruipen'.

Bespreking 1-20 minuten

Wat doet de community met de mensen die betrokken zijn bij onze proefplek? We delen één of meer persoonlijke verhalen die we hierover gehoord hebben van betrokkenen. (Zonder dat we iemands waardigheid of privacy aantasten, dus zo nodig anoniem.)

Bijvoorbeeld:

- Iemand met een burn-out kan in de community op een creatieve manier zijn of haar talenten kwijt en krijgt weer meer gevoel van eigenwaarde.
- Een 'buitenbeentje' en single heeft in de community het gevoel dat ze niet de enige is die single is, en niet de enige is met een eigen verhaal ...

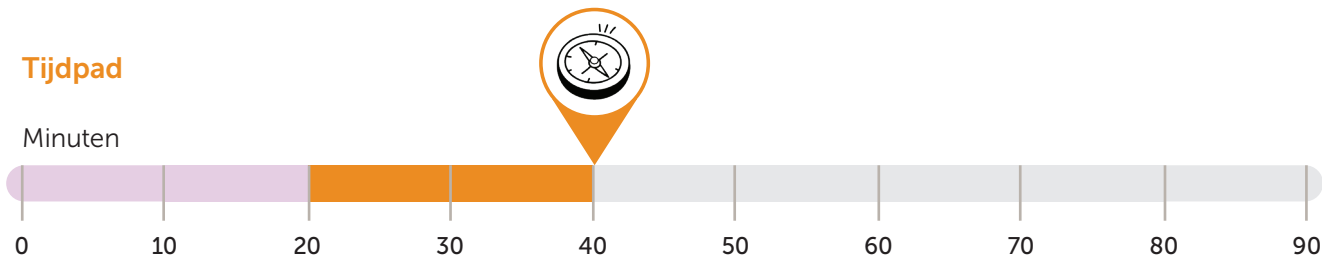
Kompas

Kompas 1 - Een lied over community

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een lied denken we vanuit geestelijk perspectief na over community.

Tijdpad

Benodigheden

- een opname van Lied 975; bijvoorbeeld [deze](#)
- voor elk teamlid een afdruk van het 3e couplet van het luisterlied (te vinden in het document 'Overige bijlagen' bij dit programma op de website)
- een apparaat om het lied af te spelen
- afhankelijk van de groepsgrootte een beamer, een witte muur en geluidsversterking

Beschrijving van de werkvorm

Luisteren **0-5 minuten**

We richten ons op God en luisteren naar Lied 975: *Jezus roept hier mensen samen*.

Voor deze werkvorm rond 'community opbouwen' lichten we de tekst van het 3e couplet eruit:

*Jezus roept ons tot de ander,
zo verschillend als wij zijn,
ras of huidskleur, rangen, standen -
Jezus trekt geen scheidingslijn.
Ga met vrienden en met vreemden,
ga met mensen, groot en klein,
ga met zaligen en zoekers,
die op zoek naar waarheid zijn.*

Bespreken **5-20 minuten**

1. We lezen couplet 3 en bespreken met elkaar wat eruit springt als we dit couplet lezen. We doen dit eerst individueel, dan in tweetallen en daarna met de hele groep. Hierbij kan gebruikgemaakt worden van het werkblad met de afdruk van het couplet.
2. We lezen couplet 3 nog een keer en nu met onze eigen community in gedachten. Wat valt ons dan op?

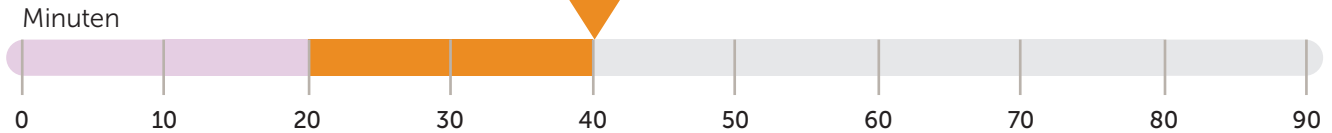
Kompas 2 - Vreemdelingen en gasten verwelkomen

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een bijbeltekst denken we vanuit geestelijk perspectief na over community.

Tijdpad

Benodigheden

- Leviticus 19:34 in een vertaling naar keuze

Beschrijving van de werkvorm

Toewijding **0-5 minuten**

We richten ons op God en lezen met elkaar de tekst van Leviticus 19:34.

*Behandel vreemdelingen die bij jullie wonen als geboren Israëlieten.
Heb hen lief als jezelf, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte.
Ik ben de HEER, jullie God.*

We laten deze tekst een poosje in stilte op ons inwerken.

Bespreking **5-20 minuten**

1. God zegt in deze tekst dat vreemdelingen er onvoorwaardelijk bij horen. En dat je gasten moet liefhebben als jezelf. En dat je niemand buiten mag sluiten. Deze tekst gaat over de situatie destijds in Israël. Wat betekent deze tekst vandaag?
2. In het basisprogramma wordt het beeld van het 'huis van vrede' genoemd. We denken nu aan een denkbeeldig gezin dat in het huis van vrede woont. Stel er is een gezin ...
 - ... waar een pleegkind bij komt
 - ... waar een schoondochter of -zoon bij komt
 - ... waar een samengesteld gezin ontstaat met verschillende culturele achtergronden
 - ... of waar een andere verandering van samenstelling van buitenaf ontstaat.
 - a. We delen vanuit eigen ervaring over een dergelijke situatie. Of we beelden ons in hoe dat in zo'n gezin zou zijn.
 - b. Wat zegt de gelezen bijbeltekst ons bij deze verhalen? Hoe ga je om met een mogelijke spanning tussen ideaal en werkelijkheid: wat God van ons vraagt en de soms weerbarstige werkelijkheid?

Reisgids

Reisgids 1 - Randvoorwaarden voor een 'huis van vrede'

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een video bespreken we vijf randvoorwaarden voor het ontstaan en versterken van een community. We betrekken dit op onze eigen proefplek.

Tijdpad

Minuten

Benodigdheden

- een apparaat om de reisgidsvideo af te spelen
- afhankelijk van de groepsgrootte een beamer, een witte muur en geluidsversterking
- voor elk teamlid een werkblad met vijf randvoorwaarden voor community (te vinden in het document 'Overige bijlagen' bij dit programma op de website)
- eventueel de tekst van de video (ook te vinden in het document 'Overige bijlagen')
- eventueel een groot vel papier en een stifft

Beschrijving van de werkvorm

Video 0-7 minuten

We bekijken met elkaar de reisgidsvideo. De tekst van deze video staat in het document 'Overige bijlagen' en kunnen we er tijdens de bespreking bij houden.

Bespreking 7-30 minuten

1. In de video wordt gezegd: Maak eerst een goed plan! Waar denk je aan als je het hebt over het (verder) opbouwen van onze community? Wat is daarbij belangrijk?
2. In de video worden vijf randvoorwaarden genoemd, met als kernwoorden: activiteiten, sfeer, interactie, meedoen, veiligheid. We geven onze community op het werkblad een cijfer voor elk van de vijf randvoorwaarden (1 = niet aanwezig, 10 = sterk aanwezig).
 - a. We doen dit eerst individueel.
 - b. Daarna leggen we de uitkomsten van alle teamleden bij elkaar. Welk beeld ontstaat dan?
 - c. Welke van de randvoorwaarden vraagt in de komende periode om aandacht?

De belangrijkste conclusies uit het gesprek schrijven we op en nemen we mee naar 'Route', het volgende programmaonderdeel.

Reisgids 2 - Bouwen aan een 'huis van vrede'

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een video en een afbeelding van het 'huis van vrede' komen we tot aandachtspunten om de community van onze proefplek verder op te bouwen en te versterken.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- een apparaat om de reisgidsvideo af te spelen
- afhankelijk van de groepsgrootte een beamer, een witte muur en geluidsversterking
- het werkblad 'Bouwen aan een huis van vrede' (te vinden in het document 'Overige bijlagen' bij dit programma op de website)
- eventueel de tekst van de video (ook te vinden in het document 'Overige bijlagen')
- een groot vel papier en stiften in zes kleuren
- pen en papier

Beschrijving van de werkvorm

Video 0-7 minuten

We bekijken met elkaar de video. De tekst van deze video staat in het document 'Overige bijlagen' en kunnen we er tijdens de bespreking bij houden.

Bespreking 7-30 minuten

1. In de video worden 5 randvoorwaarden genoemd, met als kernwoorden: activiteiten, sfeer, interactie, meedoen, veiligheid.
2. We pakken het werkblad 'Bouwen aan een huis van vrede' erbij en tekenen dit na op een groot vel papier. De bouwstenen die al op het werkblad staan zijn bedoeld als voorbeelden. Die nemen we dus niet (meteen) over.
3. Met 5 verschillende kleuren (zie voorbeelden op het werkblad) tekenen we nu zelf bouwstenen in de vijf categorieën die nu bepalend zijn voor onze community.
4. Wat valt ons op als we het totaal bekijken? Welke randvoorwaarden zijn bij ons voldoende aanwezig en welke vragen (meer) aandacht?

De belangrijkste conclusies uit het gesprek schrijven we op en nemen we mee naar 'Route', het volgende programmaonderdeel.

Route

Route 1 - Verder met de randvoorwaarden voor community

Doel van de werkvorm

We bespreken de opbrengst van Reisgids 1 en maken afspraken om een vervolg te geven aan onze conclusies.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- de aantekeningen die gemaakt zijn tijdens Reisgids 1
- een extra vel om vervolgafspraken op vast te leggen of de tool voor het bepalen van een vervolgroute (te vinden in het document 'Overige bijlagen' op de website)

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding **0-1 minuten**

Bij Reisgids 1 hebben we onze proefplek een cijfer gegeven bij elke randvoorwaarde voor community en daarmee hebben we bepaald wat bij ons aandacht vraagt. Nu bepalen we onze vervolgroute. Wat gaan we de komende tijd concreet doen met één of enkele van onze conclusies?

Bespreking **1-10 minuten**

Als we kijken naar onze conclusies, wat vraagt dan om aandacht en prioriteit (we kiezen voor nu één of twee randvoorwaarden om op te pakken) en welke concrete afspraken voor vervolgstappen maken we daarover?

Borging **10-20 minuten**

We maken onze vervolgafspraken zo concreet mogelijk en schrijven deze op. De tool voor het bepalen van een vervolgroute kan ons hierbij helpen.

Route 2 - Rugzak en/of reisplan bijstellen

Doel van de werkvorm

We bespreken de opbrengst van Reisgids 2 en maken afspraken om een vervolg te geven aan onze conclusies

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- aantekeningen die gemaakt zijn tijdens Reisgids 2
- een extra vel om vervolgafspraken op vast te leggen of de tool voor het bepalen van een vervolgroute (te vinden in het document 'Overige bijlagen' op de website)

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Bij Reisgids 2 hebben we de bouwstenen in beeld gebracht die nu al bij onze proefplek aanwezig zijn voor community en daarmee hebben we bepaald wat bij ons aandacht vraagt. Nu bepalen we onze vervolgroute. Wat gaan we de komende tijd concreet doen met één of enkele van onze conclusies?

Bespreking 1-10 minuten

Als we kijken naar onze conclusies, wat vraagt dan om aandacht en prioriteit (we richten ons voor nu op één of twee partnerrelaties), en welke concrete afspraken voor vervolgstappen maken we daarover?

Borging 10-20 minuten

We maken onze vervolgafspraken zo concreet mogelijk en schrijven deze op. De tool voor het bepalen van een vervolgroute kan ons hierbij helpen.

Ter afsluiting

We hebben dit verdiepingsprogramma bij 'community opbouwen' afgerond en nagedacht over randvoorwaarden voor een 'huis van vrede'. Door middel van verschillende werkvormen zijn aandachtspunten duidelijk geworden voor onze proefplek. Nu is het tijd om aan de slag te gaan met de vervolgsafspraken die we gemaakt hebben.

Als we het basisprogramma nog niet hebben gedaan, kunnen we daarmee alsnog stilstaan bij de vraag waarom community zo belangrijk is. Met het andere verdiepingsprogramma kunnen we stilstaan bij de vraag 'volhouden of loslaten?', als community opbouwen ondanks allerlei inspanningen (nog) niet goed lukt. Verder is er een verdiepend artikel bij dit kernthema geschreven en volgt er later misschien nog ander materiaal.

Het kan ook zijn dat we eerst een ander kernthema willen oppakken. Het totale overzicht van leermodules, lesprogramma's en andere vormen van ondersteuning voor proefplekken staat op lerenpionieren.nl.

**Protestantse
Kerk**

**Protestantse Kerk in Nederland
in samenwerking met partners**

Postbus 8504, 3503 RM Utrecht

(030) 880 18 80

info@protestantsekerk.nl

protestantsekerk.nl

lerenpionieren.nl/samenwerkingspartners

© juli 2024

